

DVA ROBINSONI

Jules Verne
DVA ROBINSONI

PODIVUHODNÁ PUTOVÁNÍ
SVAZEK 22

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Překlad: Bedřich Fricke

Ilustrace: Léon Benett

Obálka © Jiří Miňovský – ARBE, 2023

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2023

ISBN 978-80-277-4599-9 (pdf)

Jules Verne

DVA ROBINSONI

Obsah

I. Kapitola	v níž čtenář nalezne (bude-li chtít) příležitost koupit ostrov v Tichém oceánu ...	5
II. Kapitola	Jak se William V. Kolderup ze San Franciska srazil s J. R. Taskinarem ze Stocktonu.....	13
III. Kapitola	v níž je rozmluva Phiny Hollaneyové a Godfreye Morgana doprovázena klavírem.....	23
IV. Kapitola	v níž se čtenáři řádně představí T. Artelett, zvaný Tartelett.....	32
V. Kapitola	v níž se chystají na cestu a na jejímž konci také šťastně odplují.....	39
VI. Kapitola	v níž čtenář nalezne příležitost seznámit se s novou osobností.....	47
VII. Kapitola	v níž uvidíme, že William V. Kolderup snad nebyl v nepravu, když dal pojistit svou loď.....	54
VIII. Kapitola	která dává Godfreyovi příčinu k smutnému přemítání o cestovatelských choutkách.....	66
IX. Kapitola	v níž se ukáže, že řemeslo Robinsonů nemá na růžích ustláno.....	77
X. Kapitola	v níž podniká Godfrey to, co by každý jiný trosečník mohl podniknout za stejných okolností.....	87

XI. Kapitola	v níž je téměř rozluštěna otázka týkající se obydlí	97
XII. Kapitola	kteřá v pravý čas končí nádherným a šťastným udeřením blesku.....	107
XIII. Kapitola	v níž Godfrey opět spatřil lehký kouř vznášející se na jiném konci ostrova	118
XIV. Kapitola	v níž Godfrey najde mořem vyvržený předmět, který si jeho společník i on s radostí přivlastní.....	128
XV. Kapitola	v níž se přihodí něco, co se stane alespoň jednou v životě všem skutečným i vymyšleným Robinsonům.....	140
XVI. Kapitola	v níž se přihodí něco, co nemůže čtenáře přivést v úžas	149
XVII. Kapitola	v níž Tartelettova puška vykoná pravý zázrak.....	157
XVIII. Kapitola	kteřá pojednává o mravní a fyzické výchově prostého Polynésana	170
XIX. Kapitola	v níž se situace, již značně zlá, ještě více zamotá	181
XX. Kapitola	v níž Tartelett opakuje ve všech tóninách, že chce z ostrova pryč.....	190
XXI. Kapitola	kteřá končí velmi překvapující poznámkou černocho Caréfinota	203
XXII. Kapitola	v níž se vysvětlí všechno, co se až dosud zdálo nevysvětlitelné.....	218

I. KAPITOLA

v níž čtenář nalezne (bude-li chtít) příležitost koupit ostrov v Tichém oceánu

„**O**strov na prodej proti hotovému zaplacení obnosu, stejně i útrat, pro toho, kdo nabídne nejvíc!“ opakoval stále dokola, aniž by nabral dech, Dean Felporg, komisionář a odhadce dražby, uspořádané za účelem tohoto podivuhodného prodeje.

„Ostrov na prodej! Ostrov na prodej!“ opakoval ještě pronikavějším hlasem vyvolavač Gingras a prodíral se zjevně velice rozčileným davem.

Byl to skutečný dav, který se tísnil v rozsáhlé dražební síni v čísle 10 Sacramento Street. Byl to nejen jistý počet Američanů ze Spojených států amerických – Kalifornie, Oregonu a Utahu, ale i několik Francouzů, kteří tvoří dobrou šestinu obyvatelstva, pak Mexičanů, zahalených ve svých lidových krojích, Číňanů v hávech se širokými rukávy, ve špičatých střevicích a s homolovitými čepicemi, Kanaků z Oceánie, jakož i několik „Černonožců“, „Velkobřichatých“ nebo „Ploskohlavých“, přicházejících od břehů řeky Sv. Trojice.

Spěcháme podotknout, že tento výjev se odehrál v největším městě Kalifornie, v San Francisku, ne však v té době, kdy sem těžba nových ložisek lákala zlatokopy celého světa – v letech

1849–1852. San Francisco nebylo už tím, čím bývalo kdysi, karavanaserají, stanicí, útlukem, kde přespávali jedinou noc lidé ženoucí se k zlatonosným oblastem západního svahu Sierry Nevada. Nikoliv, je tomu asi dvacet let, co staré a neznámé Yerba Buena ustoupilo městu, toho druhu jedinému, obývanému sto tisíci obyvateli, které se rozšířilo pro nedostatek místa na rovině po dvou okolních návrších, dovolujících mu rozprostřít se až k západním výšinám okolí – městu, které předčilo velkoměsta na západním pobřeží amerického kontinentu – Limu, Santiago, Valparaiso, veškeré své ostatní soupeře na Západě, městu, z kterého Američané učinili královnu Tichého oceánu a „perlu západního pobřeží“.

Onoho dne, 15. května, bylo ještě chladno. V této zemi, přímo podléhající severním proudům, připomínají první týdny tohoto měsíce spíše poslední březnové týdny ve střední Evropě. V této veřejné dražební místnosti to ostatně nebylo nijak cítit. Zvon, neustále zvonící, sem svolal značné množství lidí a vysoké teplo vyvolalo všem na čelech krůpěje potu, které venku panující zimou rychle ztuhly.

Nedomnívejte se však, že všichni tito horlivci přišli do dražební síně, aby kupovali. Budiž řečeno přímo, že to byli pouze zvědavci. Kdo, i když dost bohatý, by byl tak hloupý, aby koupil ostrov v Tichém oceánu, ostrov, který byl podivným nápadem vlády dán do dražby?

Hovořilo se spíše o tom, že stanovená cena nebude přelacena, protože nikdo z kupujících se nedá strhnout k vyšší nabídce. To ovšem nebylo vinou veřejného vyvolavače, který se snažil rozohnit zákazníky svými výklady, posunky a přívalem pochvaly, okrášlenými nejvábnějšími metamorfózami.

Smáli se, nedělali však nabídky.

„Ostrov! Ostrov na prodej!“ opakoval Gingras.

„Ale ne ke koupi,“ odpověděl Ir, v jehož kapsách nebylo ani tolik, aby mohl zaplatit jediný oblázek.

„Ostrov, jehož jedno jitro podle odhadní ceny nestojí ani šest dolarů!“ křičel komisionář Dean Felporg.

„A který nevynese ani půl čtvrtiny procenta!“ podotkl tlustý farmář, skvělý znalec hospodářských záležitostí.

„Ostrov, který má obvod asi šedesát čtyři míle*) a plochu dvě stě dvacet pět tisíc jiter**)!“

„Má alespoň pevné základy?“ zeptal se Mexičan, starý návštěvník dražeb, jehož osobní pevnost v tomto okamžiku byla velmi pochybná.

„Ostrov s ještě panenskými lesy,“ opakoval vyvolavač, „s loukami, horami, řekami...“

„Zaručenými?“ zvolal Francouz, který se zdál být málo ochotný dát se chytit na vnaidlo.

„Ano, zaručenými!“ odpověděl komisionář Felporg, příliš prohnáný ve svém řemesle, než aby se rozčilil žertíky obecnstva.

„Po dva roky?“

„Až do konce světa!“

„A ještě dále!“

„Ostrov k úplnému vlastnictví!“ ozval se vyvolavač. „Ostrov bez jediného škodlivého zvířete, bez dravců i plazů!“

„I bez ptactva?“ dodal jeden šprýmař.

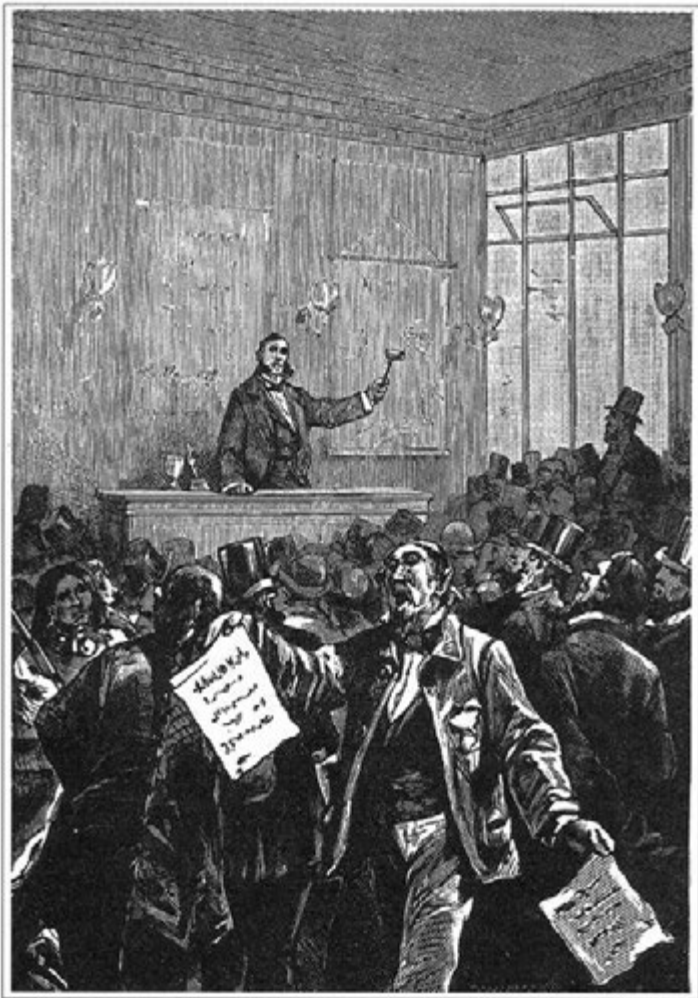
„A bez hmyzu?“ křičel druhý.

„Ostrov nejvíce nabízejícímu!“ opakoval co nejlíbezněji Dean Felporg. „Nuže, občane! Trochu odvahy v tobolce! Kdo si přeje ostrov v dobrém stavu, dosud skoro netknutý, ostrov v Tichém oceánu, v tomto oceánu oceánů? Jeho odhadní cena nestojí za řeč! Jeden milion sto tisíc dolarů! Existuje kupec na jeden

---

*) Sto dva kilometry

**) Devadesát tisíc hektarů

„Ostrov nejvíce nabízejícímu!“ opakoval co nejlíbeněji Dean Felporg.

milion sto tisíc dolarů?... Kdo mluví?...Jste to vy, pane? Jste to vy tam dole? – Vy, který kýváte hlavou jako porcelánový mandarín?... Mám ostrov... Zde je ostrov... Kdo chce ostrov?“

„Změňte téma!“ řekl někdo, jako by šlo o obraz nebo o nádobu.

Všichni se dali do smíchu, aniž však někdo nabídl třeba jen půl dolaru nad odhadní cenu.

Nemohl-li se předmět dražby podávat z ruky do ruky, byl alespoň plán ostrova obecenstvu k dispozici. Amatéři měli posoudit, co mohou očekávat od tohoto kousku zeměkoule, určeného k vydražení. Nebylo třeba se obávat ani překvapení, ani zklamání. Poloha, orientace, rozdělení půdy a jeho povrch, vodní síť, klimatické podmínky, komunikace, všechno se dalo snadno prozkoumat předem. Nikdo nekoupí zajíce v pytli a můžete mi věřit, že nemohlo jít o klam ohledně hodnoty prodávaného artiklu. Konečně nesčetné žurnály Spojených států amerických i Kalifornie, deníky, polotýdeníky, týdeníky, čtrnáctideníky nebo měsíčníky, revue, magazíny a bulletiny nepřestávaly již po několik měsíců obracet veřejnou pozornost na tento ostrov, jehož dražba byla schválena Kongresem.

Tento ostrov byl ostrov Spencer, nacházející se na západojihozápad od zálivu San Franciska, asi sto dva kilometry od kalifornského pobřeží na 32°15' severní šířky a 142°18' západní délky od greenwichského poledníku.

Nemůžeme si ovšem představit osamocenější polohy stranou všech lodních i obchodních cest, ačkoliv ostrov Spencer leží v poměrně nepatrné vzdálenosti a doslova v amerických vodách. Zde však nepravidelné proudy, obíhající šikmým směrem na sever nebo na jih, tvoří jakési jezero s klidnou vodou, které se někdy označuje jménem Fleurienská kotlina.

Uprostřed této ohromné plochy bez patrného pohybu leží ostrov Spencer. Málo lodí pluje na dohled kolem něho. Velké

dráhy Tichého oceánu, které spojují Nový svět se Starým, jedny, směřující k Japonsku, a druhé, směřující k Číně, protínají oblast mnohem jižněji. Plachetní lodě by našly v této Fleurienské kotlině nekonečné bezvětrí a parolodi, plující nejkratším směrem, by nic nezískaly, kdyby pluly tudy. Proto ani jedny, ani druhé se nestaraly o ostrov Spencer, zvedající se jako osamělý vrchol podmořských hor Tichého oceánu. Člověk, který by chtěl uniknout hluku světa, hledaje klid v osamělosti, by nemohl najít lepší místo nežli tento ostrov. Pro dobrovolného Robinsona by to byl ideál. Bylo ovšem nutné za něj zaplatit žádaný obnos.

A nyní, proč se chtěly Spojené státy americké zbavit tohoto ostrova? Byl to rozmar? Ne. Velký národ se nesmí oddat rozmaru jako prostý jednatel. Pravda byla tato: pro polohu, kterou ostrov Spencer zaujímá, byl již dlouhou dobu pokládán za úplně nepotřebnou stanicí. Jeho osídlení by se nesetkalo s praktickými výsledky. Z vojenského hlediska byl bezvýznamný, protože ovládal jen úplně osamělou část Tichého oceánu. Z obchodního stanoviska byl rovněž bezcenný, protože jeho výrobky by nezaplatily útraty dovozu ani tam, ani zpět. Ani trestanecká osada se zde nedala založit – k tomu byl příliš blízko pobřeží. Obsadit ho vůbec k nějakému účelu by byl příliš nákladný podnik. Proto byl již od nepaměti opuštěn, a Kongres, skládající se z lidí eminentně praktických, se usnesl dát tento ostrov Spencer do dražby – ovšem pod tou podmínkou, že vydražitel musí být občanem americké Unie.

Nechtěli samozřejmě tento ostrov dát zadarmo. Proto byla jeho odhadní cena určena na jeden milion sto tisíc dolarů. Pro peněžní společnost, která by jej mohla zúrodnit a využít, to byla nepatrná částka, kdyby poskytovala jen trochu naděje na výtěžek. Nemůžeme však dost často opakovat, že tomu tak nebylo, a znalci necenili tento od Spojených států amerických odtržený kus země více než jako ostrůvek, ztracený v polárním ledu. Pro

jednotlivce však byl tento obnos velmi vysoký. Musel by to být zajisté jen bohatší člověk, jenž by si dovolil podobný rozmar, který by mu nevynesl více než setinu procenta! Musel by to dokonce být ohromný boháč, protože ten obchod se nedal uzavřít jinak než za hotové peníze, cash, jak říkají Američané, a je jisté, že i ve Spojených státech amerických je ještě velice málo občanů, kteří mají jeden milion sto tisíc dolarů, aby je hodili do vody bez naděje, že je dostanou zpět.

A přece byl Kongres pevně odhodlán neprodat jej pod tuto cenu. Jeden milion sto tisíc dolarů! Ani o cent méně, jinak zůstane ostrov Spencer majetkem Spojených států amerických.

Kromě toho bylo vyhrazeno, že majitel, najde-li se někdy nějaký, nesmí být králem ostrova Spencer, ale prezidentem republiky. Nikdy by tedy nezískal právo mít poddané, ale jen občany, kteří ho volí na jisté období a kteří by ho mohli volit vždy znovu. Nikdy by Spojené státy americké nestrpěly založení jakéhokoliv malého království v amerických vodách.

Tato výhrada snad dokázala odradit několik ctižádostivých milionářů, nabobů, kteří by chtěli soupeřit s divokými sandwichskými, markézskými, paumotskými obyvateli nebo z jiných souostroví Tichého oceánu.

Zkrátka, ať to bylo z toho nebo jiného důvodu, nikdo se nehlásil. Hodiny plynuly, vyvolavač si mohl vykřičet plíce, aby přilákal kupce, komisionář namáhal hlas, aniž spatřil jedině příkývnutí hlavou, které těmto ctihodným agentům přece nikdy neunikne, a o nabídce nebyla vůbec ani řeč.

Nutno říci, že zatímco kladivo se nad stolem neustále zvedalo, zástup byl jako zatvrdlý. Vtipy se neustále křižovaly, zlomyslné poznámky letěly od úst k ústům. Ten nabízel dva dolary za ostrov i za útraty. Jiný žádal ještě náhradu za to, že by ostrov převzal.

Do toho se neustále mísil křik vyvolavače:

„Ostrov na prodej! Ostrov na prodej!“

A nebyl zde nikdo, kdo by kupoval.

„Ručíte za to, že jsou tam *flatsy**)?“ zeptal se kupec Stumpy z Merchant Street.

„Ne,“ odvětil komisionář, „není však vyloučeno, že se tam naleznou, a stát připouští kupci veškerá práva na tato zlatonosná území.“

„Je tam alespoň sopka?“ ptal se Oakhurst, krčmář z Montgomery Street.

„Ne, sopka tam není,“ odpověděl Dean Felporg, „to by byl poněkud dražší!“

Tuto odpověď provázel ohromný smích.

„Ostrov na prodej! Ostrov na prodej!“ řval Gingras, jehož plíce se namáhaly pro ztracenou věc.

„Ani o dolar, ani o půl dolaru, ani o cent pod odhadní cenu,“ řekl komisionář naposled, „a já přiklepnu! Poprvé... Podruhé!...“

Úplné ticho.

„Jestli se ale nikdo nepřihlásí, zruším dražbu!... Poprvé!... Podruhé!...“

„Milion dvě stě tisíc dolarů!“

Tato dvě slova zazněla ze středu sálu jako dva výstřely z revolveru.

Celé shromáždění, na okamžik ohromené, se obrátilo na odvažlivce, který se osmělil vyřknout číslici.

Byl to William V. Kolderup ze San Franciska.

---

*) Slovo, které označuje spodní půdu, v níž jsou uloženy zlatonosné žíly

II. KAPITOLA

Jak se William V. Kolderup ze San Franciska srazil s J. R. Taskinarem ze Stocktonu

Byl jednou jeden neobyčejně bohatý člověk, který počítal miliony dolarů, jako jiný počítá tisíce. Byl to William V. Kolderup...

Říkalo se, že je bohatší než westminsterský vévoda, jehož příjmy se odhadují na osmnáctkrát sto tisíc liber a který může disponovat padesáti tisíci franky denně, to znamená třiceti šesti franky za minutu – bohatší než senátor Jones z Nevady, který má třicet pět milionů renty – bohatší než sám M. Mackay, kterému vynášejí jeho dva miliony padesát sedm tisíc liber renty sedm tisíc a osm franků za hodinu nebo dva franky a několik centimů za vteřinu.

Nemluvím ani o těch malých milionářích, o Rothschildech, Vanderbiltech, northumberlandských vévodech, o Stewartech, ani o ředitelích mocné Bank of Califomia a o jiných lidech s bohatými příjmy ve Starém a Novém světě, kterým by William V. Kolderup mohl snadno nabídnout almužnu. Mohl dát bez rozmýšlení milion, jako vy nebo já bychom dali pět franků.

V době začátků těžby prvních zlatonosných ložisek Kalifornie položil tento ctihodný spekulant solidní základy svého nevypočitatelného bohatství.

Byl hlavním společníkem švýcarského prospektora Johanna Augusta Suttera, na jehož pozemcích bylo roku 1848 odkryto první ložisko zlata. Od té doby se setkáváme s tímto šťastným a inteligentním člověkem při všech velkých podnicích na obou polokoulích Země. Směle se vrhl na obchodní a průmyslové spekulace. Jeho nevyčerpatelné prostředky vydržovaly sta továren, jeho lodi vyvážely jejich výrobky do celého světa. Jeho bohatství proto rostlo ne v aritmetickém poměru, ale v geometrickém. Říkalo se o něm, jak se obyčejně o miliardářích mluví, že své bohatství nezná. Ve skutečnosti je však znal na dolar, ale nechlubil se tím.

V okamžiku, kdy jej svým laskavým čtenářům představuji se všemi počtami, které si zaslouhuje člověk takového významu, měl William V. Kolderup dva tisíce kancelářů, rozložených na všech bodech zeměkoule, osmdesát tisíc zřízenců ve svých různých pisárnách v Americe, Evropě a Austrálii, tři sta tisíc korespondentů a pět set lodí, které neustále brázdily moře v jeho zájmu. Nevydal méně než milion za kolky a poštovní známky. Byl doslova ctí a slávou bohatého Friska.*)

Nabídka, učiněná Williamem V. Kolderupem, byla proto právem uznána za vážnou. Když účastníci dražby poznali člověka, který přeplatil odhadní cenu ostrova Spencer o sto tisíc dolarů, nastalo na okamžik mimovolné pohnutí, vtipy chvíli umlkly a narážky ustoupily výkřikům obdivu.

Po předchozím pekelném řevu nastalo hluboké ticho. Oči všech se rozšířily, uši se vztyčily. Kdybychom byli přítomni, zatajili bychom dech, aby nám nic neuniklo z pohnuté scény, která se mohla rozvinout, kdyby se nějaký jiný obchodník osmělil utkat s Williamem V. Kolderupem.

Dalo se to však očekávat? Bylo to vůbec možné?

---

*) Zdrobnělina pro město San Francisco

Ne! Bylo jen zapotřebí podívat se na Williama V. Kolderupa, abychom byli přesvědčeni, že nikdy neustoupí v otázce, kde se jedná o jeho finanční serióznost.

Byl to muž velký, silný, s mohutnou hlavou, širokými rameny, velice souměrnými končetinami, s železnými kostmi, pevně spojenými. Jeho dobrácký, ale pevný zrak se neklopil k zemi. Prošedivělé vlasy kryly jeho lebku tak hustě jako v raném mládí. Přímé rysy nosu tvořily pravidelný trojúhelník, geometricky souměrný. Knír nenosil.

Vousy měl stříženy po americku, na bradě vyholené, připojovaly se dvěma hroty ke koutkům rtů a končil na skráních v barvě pepře. Zuby měl bílé, souměrně rozdělené na okraji jemných a sevřených úst. Byla to pravá hlava velitele, která se zvedne v boji a obrátí proti bouři. Žádná nepohoda by ji nedovedla sehnout, tak dokonale pevně byla nasazena na krku, který jí sloužil jako podstavec. V tomto boji, v němž se přeláčelo, každé pohnutí hlavy shora dolů znamenalo o sto tisíc dolarů více.

Nebylo se ho třeba obávat.

„Milion dvě stě tisíc dolarů, milion dvě stě tisíc dolarů!“ řekl ředitel dražby s přízvukem agenta, který vidí, že jeho namáhání bude konečně odměněno.

„Na milion dvě stě tisíc dolarů máme kupce!“ opakoval vyvolavač Gingras.

„Ó, mohlo by se bez obavy přihodit!“ bručel krčmář Oakhurst, „William V. Kolderup nepovolí!“

„Víš dobře, že se toho nikdo neodváží!“ odpověděl kupec z Merchant Street.

Mnohonásobné „pst!“ velelo ctihodným občanům, aby zachovali úplné ticho. Všichni chtěli slyšet. Srdce bila prudčeji. Osmělí se některý hlas odpovědět hlasu Williama V. Kolderupa? Stál zde tak klidně, jako by se ho celá ta záležitost netýkala.

Avšak – jeho sousedé to mohli pozorovat – jeho oči se podobaly dvěma bambitkám, nabitým dolary a připraveným ke střelbě.

„Nikdo nenabídne víc?“ zeptal se Dean Felporg.

Nikdo víc nenabízel.

„Poprvé! Podruhé...“

„Poprvé! Podruhé!...“ opakoval Gingras, zvyklý na tento malý dialog s ředitelem dražby.

„Přiklepnu tedy!“

„Přiklepneme!“

„Za milion dvě stě tisíc dolarů ostrov Spencer, jak leží a stojí!“

„Za milion dvě stě tisíc dolarů!“

„Slyšeli jste dobře?... Slyšeli jste dobře?...“

„Nebude toho nikdo litovat?“

„Za milion dvě stě tisíc dolarů ostrov Spencer!“

Stísňená prsa křečovitě oddychovala. Co když se v poslední vteřině ozve vyšší nabídka?

Ředitel Felporg, pravou ruku nakloněnou nad svým stolem, si pohrával s kladívkem ze slonové kosti. Úder, jediný úder, a přiřčení bylo právoplatné.

Obecenstvo nemohlo být více rozčilené, než by bylo při lynčování.

Kladívko se zvolna sklánělo, dotklo se skoro stolu, zvedlo se, na okamžik se zachvělo jako kord, kterým mává protivník, než bodne, pak bleskurychle...

Než však mohlo suchým úderem dopadnout, ozvalo se šest slov:

„Jeden milion tři sta tisíc dolarů!“

Ozvaly se dva vzdechy, první byl vzdechem všeobecného údivu a druhý všeobecného uspokojení. Našel se soupeř. Nastával souboj.

Kdo však byl tak smělý, aby se pustil do dolarového boje s Williamem V. Kolderupem ze San Franciska?

Byl to J. R. Taskinar ze Stocktonu.

J. R. Taskinar byl bohatý, ale přitom více tlustý než bohatý. Vážil dvě stě čtyřicet pět kilogramů. Pokud byl při posledním závodění tlustých lidí v Chicagu pouze „druhý“, zavinila to okolnost, že mu nedopřáli, aby snědl celý oběd, čímž ztratil alespoň pět kilogramů váhy.

Tento kolos, potřebující zvláštní židle, aby na ně mohl bezpečně usadit svoji ohromnou postavu, bydlel ve Stocktonu u řeky San Joaquín. Je jen jedno z nejdůležitějších měst Kalifornie, jedno z ústředních skladišť dolů na jihu, soupeř Sacramento, kde se soustřeďují výrobky dolů na severu. Odtud se také vyváží množství kalifornského obilí.

Nejen však vykořisťování dolů a obchod s obilím dopomohly J. R. Taskinarovi k tak ohromnému jmění. Také nafta proudila jako druhý artikl jeho pokladnou. Dokonce, co více: byl to náruživý hráč, šťastný hráč, a poker, ruleta v celé západní Americe jako by vycházely vstříc všem číslům, na která on vsadil. Jakkoliv byl bohatý, byl přece jen prostý člověk, kterého nikdo tak snadno nepojmenoval přídavným jménem ctihodný, jakkoliv je toto slovo v této zemi běžné. Celkem byl, jak se říká, dobrým bitevním koněm, kterému uvalili na hřbet ještě víc, než snad zaslouhoval. Je však jisté, že při různých příležitostech se neostýchal použít derringer*).

Ať je to, jak chce, J. R. Taskinar nenáviděl zejména Williama V. Kolderupa. Záviděl mu jeho jmění, jeho postavení, jeho počestnost. Nenáviděl ho jako tlustý člověk člověka, kterého právem považujeme za hubeného. Nebylo to poprvé, kdy se obchodník ze Stocktonu snažil obchodníkovi ze San Franciska vyrvat obchod, dobrý nebo špatný, z pouhé revnivosti. William

---

*) Kapesní, obyčejně jednoranný revolver s krátkou hlavní. Obávaná zbraň hazardních hráčů

V. Kolderup jej dokonale znal a nakládal s ním vždy tak, že jej to tím více roztrpčovalo.

J. R. Taskinar neodpustil svému protivníkovi jeden z jeho posledních úspěchů, a to ten, že jej úplně porazil při posledních volbách. Přes jeho námahu, hrozby, očerňování... nepočítaje ani tisíce dolarů, marně vyplýtvaných mezi stoupence – přesto zasedl William V. Kolderup na jeho místo v zákonodárném sboru v Sacramentu.

J. R. Taskinar se dozvěděl – jak, to nedovedu říci –, že William V. Kolderup má v úmyslu získat ostrov Spencer. Tento ostrov, o tom není pochyb, bude pro něho zrovna tak nepotřebný jako pro jeho soupeře. To nevadilo. Naskytla se mu nová příležitost začít spor, bojovat a možná zvítězit. J. R. Taskinar si ji nemohl nechat uniknout.

Proto se objevil J. R. Taskinar v dražební síni, uprostřed tohoto množství zvědavých, kteří nemohli tušit jeho úmysly.

Konečně William V. Kolderup učinil svou nabídku:

„Jeden milion dvě stě tisíc dolarů!“

A J. R. Taskinar v okamžiku, kdy se William V. Kolderup mohl domnívat, že mu bude ostrov skutečně přiřčen, to zmařil hromovým hlasem pronesenými slovy:

„Jeden milion tři sta tisíc dolarů!“

Všichni, jak bylo vidět, se otočili.

„Tlustý Taskinar!“

Toto jméno letělo od úst k ústům. Ano! Tlustý Taskinar! Ten byl velice dobře znám! Jeho tloušťka byla motivem nejednoho článku v žurnálech Spojených států amerických. Nevím, který počtář zjistil na základě transcendentního výpočtu, že jeho tělo je dost silné, aby ovlivnilo hmotnost naší oběžnice a působilo ještě znatelně na oběh Měsíce.

Avšak fyzická soustava J. R. Taskinara v tomto okamžiku zvědavce v síni nezajímala. Byla to spíše jiná okolnost, ta, že

totiž vystoupil přímo a veřejně jako soupeř Williama V. Kolderupa. Byl to hrdinský souboj, svedený výstřely dolarů, a nedovedu říci, na kterou z těch pokladen by milovníci sázek vsadili.

Oba tito úhlavní nepřátelé byli nesmírně bohatí. Nebude to nic jiného než otázka samolibosti.

Po prvním údivu, který rychle pominul, nastalo mezi všemi shromážděnými nové ticho. Bylo dokonce slyšet, jak pavouk přede svou síť a červotoč hryže dřevo.

Toto všeobecné ticho přerušil hlas dražebního komisaře.

„Za jeden milion tři sta tisíc dolarů ostrov Spencer!“ zvolal a zvedl se, aby mohl lépe pozorovat ty, kteří podali nabídku.

William V. Kolderup se obrátil k J. R. Taskinarovi. Okolostojící ustoupili, aby udělali místo oběma protivníkům. Muž ze Stocktonu a muž ze San Franciska se mohli pozorovat a hledět si do očí. Pravdymilovnost nás nutí přiznat, že na to nezapomněli. Nikdy by se zrak některého z nich nesklopil před pohledem soupeře.

„Jeden milion čtyři sta tisíc dolarů!“ řekl William V. Kolderup.

„Milion pět set tisíc!“ odpověděl J. R. Taskinar.

„Milion šest set tisíc!“

„Milion sedm set tisíc!“

Připomíná to příběh dvou glasgowských průmyslníků, kteří soupeřili o to, kdo postaví vyšší komín u své továrny. Zde byly komíny sloupce zlata.

Vždy po nabídce J. R. Taskinara se William V. Kolderup okamžik rozmýšlel, než znovu přihodil. Oproti tomu J. R. Taskinar vybuchl vždy jako střela a zdálo se, že si nechce popřát ani vteřinu k rozmýšlení.

„Jeden milion sedm set tisíc dolarů!“ opakoval dražební komisař. „Nuže, pánové, to nic není! – To je zadarmo!“

Skoro se zdálo, že podle svého obchodního zvyku dodá:

„Pouhý rám stojí víc!“

„Jeden milion sedm set tisíc dolarů!“ řval vyvolavač Gingras.

„Milion osm set tisíc!“ řekl J. R. Taskinar.

„Dva miliony!“ ozval se ihned William V. Kolderup, tentokrát bez rozmyšlení.

Obličej mu poněkud zbledl, když pronesl tato poslední slova, avšak celé jeho vzezření bylo vzezřením člověka, který nehodlá ustoupit z boje.

J. R. Taskinar byl rozohněn. Jeho obličej se již podobal signálům železnic, jejichž červené světlo velí vlakům zastavit. Zdá se však být jisté, že jeho soupeř vůbec nedbal na toto znamení, ale nabral ještě více páry.

J. R. Taskinar to cítil. Krev mu vstoupila do hlavy a do mrtvičně zrudlého obličeje. Otáčel mezi tlustými prsty, plnými drahocenných briliantových prstenů, ohromný zlatý řetízek, na němž byly zavěšeny jeho hodinky. Hleděl na svého protivníka, pak na okamžik zamhouřil obě oči, aby je otevřel s ještě větší nenávistí než dříve.

„Dva miliony pět set tisíc dolarů!“ řekl konečně a doufal, že touto značnou nabídkou odvrátí každou další.

„Dva miliony sedm set tisíc dolarů!“

„Tři miliony!“

Ano, William V. Kolderup ze San Franciska řekl: „Tři miliony dolarů!“

Již mu chtěli tleskat. Neudělali to však, protože dražební komisař opakoval nabídku, zatímco kladívko ze slonoviny hrozilo ochrnout jeho svaly, než dopadne na stůl. Mohlo se říci, že Dean Felporg, otrlý vůči překvapením při veřejné dražbě, nebyl schopen déle se zdržet.

Všechny oči se obrátily na J. R. Taskinara. Tento objemný člověk cítil jejich tíhu, ale ještě více tíhu těch tří milionů, které